

Số: **01/2025/QĐST-VDS**

Yên Định, ngày 04 tháng 4 năm 2025

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”**

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN YÊN ĐỊNH, TỈNH THANH HÓA

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Thị Dung.

Thư ký phiên họp: Ông Lê Văn Thắng, Thư ký Tòa án nhân dân huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa tham gia phiên họp: Bà Hồ Thị Đào - Kiểm sát viên.

Ngày 04 tháng 4 năm 2025, tại Tòa án nhân dân huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 02/2025/TLST-VDS ngày 18/02/2025 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2025/QĐST-VDS ngày 21 tháng 3 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Anh Ngô Văn D, sinh năm 1999.

Địa chỉ: Thôn P, xã Đ, huyện Y, Thanh Hóa.

- Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:

1. Anh Ngô Văn H, sinh năm 1986

2. Anh Ngô Văn M, sinh năm 1975.

3. Anh Ngô Văn B, sinh năm 1976.

4. Anh Ngô Văn C, sinh năm 1981.

5. Anh Ngô Văn A, sinh năm 1988.

6. Chị Ngô Thị H1, sinh năm 1985.

7. Chị Ngô Thị T, sinh năm 1990.

Cùng địa chỉ: Thôn P, xã Đ, huyện Y, tỉnh Thanh Hóa.

Anh M, anh B, anh C, anh A, chị H1 và chị T ủy quyền cho anh Ngô Văn D tham gia tố tụng.

Tại phiên họp có mặt anh D và vắng mặt anh H, anh M, anh B, anh C, anh A, chị H1 và chị T.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 18/02/2025, bản tự khai ngày 18/3/2025, quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, anh Ngô Văn D là người yêu cầu, đồng thời là người đại diện theo ủy quyền của những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trình bày:

Bố mẹ anh là ông Ngô Văn T1, sinh năm 1955 (đã chết) và bà Nguyễn Thị T2, sinh năm 1958 (đã chết) sinh được 08 người con gồm: Ngô Văn M, sinh năm 1975; Ngô Văn B, sinh năm 1976; Ngô Văn C, sinh năm 1981; Ngô Thị H1, sinh năm 1985; Ngô Văn H, sinh năm 1986; Ngô Văn A, sinh năm 1988; Ngô Thị T, sinh năm 1990 và tôi là Ngô Văn D, sinh năm 1999.

Anh trai anh là Ngô Văn H sinh ra và lớn lên tại thôn P, xã Đ, huyện Y, tỉnh Thanh Hóa. Anh H sinh ra được mấy tháng thì bị sốt cao, co giật. Khi đó bố mẹ anh làm nghề sông nước, gia đình sinh sống trên thuyền, nên đã không kịp thời đưa anh H đến bệnh viện để điều trị dẫn tới anh H bị di chứng tâm thần cho tới nay. Biểu hiện bệnh tâm thần của anh H là không làm chủ được hành vi, không làm được việc gì, người lúc nào cũng ngơ ngác, la hét và nhiều khi hay cắn người vô cớ, có lần anh H bỏ nhà đi lang thang gia đình anh phải đi tìm. Anh H bị bệnh từ nhỏ cho tới nay các biểu hiện bệnh không giảm mà có chuyển biến tăng nặng. Ngày 01/01/2015, UBND huyện Y đã có quyết định trợ cấp đối với anh Ngô Văn H là đối tượng khuyết tật nặng. Năm 2024, anh H đã được UBND xã Đ, huyện Y cấp giấy xác nhận khuyết tật, dạng khuyết tật thần kinh - tâm thần. Hiện nay anh H đang sống cùng với anh Ngô Văn C là anh trai anh. Nay gia đình cần làm thủ tục chia di sản thừa kế của bố mẹ anh để lại. Tuy nhiên do anh H bị bệnh tâm thần nên các cấp có thẩm quyền không giải quyết chia thừa kế. Vì vậy để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp cho anh H và các anh chị em trong gia đình, anh yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Yên Định tuyên bố anh Ngô Văn H mất năng lực hành vi dân sự.

Anh Ngô Văn M, anh Ngô Văn B, anh Ngô Văn C, chị Ngô Thị H1, anh Ngô Văn A và chị Ngô Thị T thống nhất với yêu cầu của anh, đề nghị Tòa án nhân dân huyện Yên Định tuyên bố anh Ngô Văn H mất năng lực hành vi dân sự.

Sau khi thụ lý việc dân sự, ngày 20/02/2025 Tòa án nhân dân huyện Yên Định đã ban hành quyết định trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với anh Ngô Văn H.

Ngày 12/3/2025, Phân viện pháp y Tâm thần Bắc miền T có Kết luận Giám định Pháp y Tâm thần số 05/2025/KLGD kết luận về y học, về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của anh Ngô Văn H như sau:

- Về y học: Anh Ngô Văn H bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng, theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10) bệnh có mã số là: F72.

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Anh Ngô Văn H mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Tại phiên họp:

Anh Ngô Văn D giữ nguyên yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố anh Ngô Văn H mất năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên họp phát biểu quan điểm: Căn cứ khoản 1 Điều 27, Điều 376, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22 Bộ luật Dân sự. Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của anh Ngô Văn D, tuyên bố anh Ngô Văn H, sinh năm 1986, cư trú tại: Thôn P, xã Đ, huyện Y, tỉnh Thanh Hóa bị mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Yên Định nhận định:

[1] Về tố tụng: Anh Ngô Văn D yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Ngô Văn H (là anh trai) mất năng lực hành vi dân sự. Đây là yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền của Tòa án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật Tố tụng dân sự. Anh Ngô Văn H hiện cư trú tại thôn P, xã Đ, huyện Y, tỉnh Thanh Hóa, nên Tòa án nhân dân huyện Yên Định có thẩm quyền giải quyết theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung:

Căn cứ đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 18/02/2025 của anh Ngô Văn D và các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ thể hiện: Anh Ngô Văn H là con thứ 5 trong gia đình có biểu hiện bệnh tâm thần từ khi được vài tháng tuổi, cụ thể: Anh H không làm chủ được hành vi, không làm được việc gì, người lúc nào cũng ngơ ngác, la hét và nhiều khi hay cắn người vô cớ. Do điều kiện kinh tế gia đình khó khăn nên gia đình không cho anh H đi khám và điều trị tại các cơ sở y tế. Ngày 01/01/2015, UBND huyện Y, tỉnh Thanh Hóa đã có quyết định trợ cấp đối với anh Ngô Văn H là đối tượng khuyết tật nặng. Năm 2024, anh H đã được UBND xã Đ, huyện Y cấp giấy xác nhận khuyết tật, dạng khuyết tật thần kinh - tâm thần. Tại Kết luận Giám định Pháp y Tâm thần số 05/2025/KLGĐ ngày 12/3/2025 của Phân viện pháp y Tâm thần B1 kết luận:

- Về y học: Anh Ngô Văn H bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng, theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10), có mã bệnh là F72.

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Anh Ngô Văn H mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Căn cứ kết luận giám định pháp y tâm thần cũng các tài liệu, chứng cứ đã thu thập, Tòa án nhân dân huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa xét thấy có đủ cơ sở tuyên bố anh Ngô Văn H là người bị mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015. Yêu cầu của anh D là có căn cứ nên được chấp nhận.

[3] Về chi phí giám định: Anh Ngô Văn D phải chịu toàn bộ chi phí giám định và đã thanh toán xong cho cơ quan giám định.

[4] Về lệ phí: Anh Ngô Văn D phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự là 300.000 đồng theo quy định tại Điều 149 Bộ luật tố tụng dân sự, Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 361, Điều 370, Điều 371, khoản 1 Điều 372, Điều 376, và 378 Bộ luật tố tụng dân sự 2015; Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015; Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của anh Ngô Văn D.

Tuyên bố anh Ngô Văn H, sinh năm 1986, cư trú tại: Thôn P, xã Đ, huyện Y, tỉnh Thanh Hóa là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Anh Ngô Văn D phải chịu 300.000 đồng lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm, nhưng được trừ vào số tiền 300.000 đồng tạm ứng lệ phí anh D đã nộp tại Chi cục Thi hành án dân sự huyện Yên Định theo biên lai thu số 0000229 ngày 17/02/2025. Chấp nhận anh D đã nộp đủ lệ phí.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo Quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát có quyền kháng nghị theo quy định của pháp luật.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Thanh Hóa
- VKSND huyện Yên Định;
- Chi cục THADS huyện Yên Định;
- UBND xã Định Công, huyện Yên Định;
- Các đương sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN- CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lê Thị Dung